

Dokument s plenarne sjednice

B9-0490/2021 }
B9-0491/2021 }
B9-0497/2021 }
B9-0498/2021 } RC1

6.10.2021

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 144. stavkom 5. i člankom 132. stavkom 4.
Poslovnika,

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B9-0490/2021 (The Left)
B9-0491/2021 (Verts/ALE)
B9-0497/2021 (Renew)
B9-0498/2021 (S&D)

o zakonu američke savezne države Texasa o pobačaju
(2021/2910(RSP))

Andrea Cozzolino, Pedro Marques, Hélène Fritzon, Predrag Fred Matić
u ime Kluba zastupnika S&D-a

**Abir Al-Sahlani, Samira Rafaela, Petras Auštrevičius, Malik Azmani,
Izaskun Bilbao Barandica, Olivier Chastel, Bernard Guetta, Svenja Hahn,
Irena Joveva, Nathalie Loiseau, Karen Melchior, María Soraya Rodríguez
Ramos, Nicolae Štefănuță, Ramona Strugariu, Hilde Vautmans**
u ime Kluba zastupnika Renew

**Alice Kuhnke, Monika Vana, Grace O'Sullivan, Diana Riba i Giner,
Gwendoline Delbos-Corfield, Francisco Guerreiro, Yannick Jadot, Ignazio
Corrao, Ernest Urtasun, Sylwia Spurek, Saskia Bricmont**

RC\1240620HR.docx

PE697.955v01-00 }
PE697.956v01-00 }
PE697.962v01-00 }
PE697.963v01-00 } RC1

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Marisa Matias

u ime Kluba zastupnika The Left

Fabio Massimo Castaldo

**Rezolucija Europskog parlamenta o zakonu američke savezne države Teksasa o pobačaju
(2021/2910(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 25. studenoga 2020. naslovljenu „Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost (GAP) III: ambiciozan plan za rodnu ravnopravnost i jačanje položaja žena u okviru vanjskog djelovanja EU-a” (JOIN(2020)0017),
- uzimajući u obzir smjernice Svjetske zdravstvene organizacije naslovljene „Siguran pobačaj: tehničke i političke smjernice za zdravstvene sustave”,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima iz 1966.,
- uzimajući u obzir Konvenciju o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) iz 1979.,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulска konvencija),
- uzimajući u obzir Konvenciju o pravima djeteta iz 1989.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja iz 1984.,
- uzimajući u obzir Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom iz 2006.,
- uzimajući u obzir izjavu Ureda visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 14. rujna 2021. naslovljenu „Stručnjaci UN-a osuđuju daljnje napade na pravo na siguran pobačaj i suučesništvo Vrhovnog suda”,
- uzimajući u obzir članke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja UN-a donesene 2015. te posebno ciljeve br. 3 i 5 o promicanju zdravlja odnosno o rodnoj ravnopravnosti,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Međunarodnu konferenciju o stanovništvu i razvoju (ICPD) održanu u Kairu 1994., njezin Program djelovanja i ishode njezinih revizijskih konferencijskih,
- uzimajući u obzir izjavu iz Nairobi objavljenu 1. studenoga 2019. povodom 25. obljetnice Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju (ICPD25) naslovljenu „Brže ispunjavanje obećanja” i nacionalne i partnerske obveze te zajedničke akcije

najavljeni na sastanku na vrhu u Nairobi,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. lipnja 2021. o stanju u pogledu seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava u EU-u u kontekstu zdravlja žena¹, u kojoj se pristup reproduktivnoj zdravstvenoj skrbi proglašava temeljnim stupom ljudskih prava žena, a uskraćivanje tog pristupa oblikom nasilja nad ženama i djevojčicama;
  - uzimajući u obzir Pekinšku platformu za djelovanje i ishode njezinih revizijskih konferencijskih,
  - uzimajući u obzir Ustav Sjedinjenih Američkih Država,
  - uzimajući u obzir presudu u predmetu *Roe protiv Wadea* iz 1973., koja je potvrđena presudama u predmetima *Planned Parenthood* protiv *Caseyja* i *Whole Woman's Health* protiv *Hellerstedta*, a kojom je utvrđeno ustavno pravo trudnica u SAD-u da odluče hoće li nastaviti trudnoću prije nego što je fetus sposoban preživjeti izvan maternice,
  - uzimajući u obzir prijedlog zakona br. 8 teksaškog Senata (SB8). „koji se odnosi na pobačaj, uključujući pobačaj nakon što se detektiraju otkucaji srca nerođenog djeteta, a kojim se dopušta pravo na podnošenje privatne građanskopravne tužbe”;
  - uzimajući u obzir nalog Vrhovnog suda SAD-a od 1. rujna 2021. u kojem uje sud odbio blokirati teksaški zakon SB8,
  - uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je savezna država Teksas 1. rujna 2021. usvojila zakon SB8 kojim se ženama zabranjuje pristup uslugama pobačaja nakon detekcije fetalne srčane aktivnosti, de facto već šest tjedana od posljednjeg menstrualnog ciklusa, pri čemu su potrebna dva zasebna ultrazvučna pregleda prije obavljanja samog postupka, i to bez iznimke čak i ako je trudnoća posljedica silovanja ili incesta ili ako je zdravstveno stanje fetusa takvo da je sigurno da neće preživjeti nakon rođenja; budući da zakon SB8 podrazumijeva gotovo potpunu zabranu pobačaja;
- B. budući da i SAD i EU priznaju da su ljudska prava neotuđiva i svojstvena svim živim bićima;
- C. budući da je transatlantsko partnerstvo po svojoj prirodi utemeljeno na našim zajedničkim vrijednostima, uključujući poštovanje ljudskih prava;
- D. budući da su rodna ravnopravnost, osnaživanje svih žena i djevojčica, osiguravanje zdravog života, iskorjenjivanje siromaštva diljem svijeta i promicanje dobrobiti za sve bez obzira na dob temeljni ciljevi utvrđeni u ciljevima održivog razvoja br. 1, 3 i 5; budući da su sve države članice UN-a preuzele dužnosti i obveze u pogledu poštovanja i promicanja tih ciljeva održivog razvoja, uključujući ciljeve 3.7. i 5.6. koji govore o seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima;

---

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0314.

- E. budući da se seksualna i reproduktivna prava baziraju na temeljnim pravima, da su zaštićena u međunarodnom i europskom pravu o ljudskim pravima, na primjer u Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima i Međunarodnom paktu o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, Konvenciji o ukidanju svih oblika diskriminacije žena i Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, te su bitan element pružanja sveobuhvatne zdravstvene skrbi;
- F. budući da su Odbor za ukidanje diskriminacije žena i Odbor UN-a za prava osoba s invaliditetom u kolovozu 2018. objavili zajedničku izjavu u kojoj ističu da je pristup sigurnom i zakonitom pobačaju, kao i povezanim uslugama i informacijama, ključan aspekt reproduktivnog zdravlja žena te pozivaju zemlje da stanu na kraj ograničenjima u pogledu seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava žena i djevojčica jer se time ugrožava njihovo zdravlje i život; budući da je pristup pobačaju ljudsko pravo te da odgadanje ili uskraćivanje tog pristupa predstavlja oblik rodno uvjetovanog nasilja i može predstavljati mučenje i/ili okrutno, neljudsko i ponižavajuće postupanje; budući da su seksualno i reproduktivno zdravlje i prava ciljevi u sklopu ciljeva održivog razvoja UN-a br. 3 i 5 te da je iskorjenjivanje rodno uvjetovanog nasilja i svih štetnih praksi usmjerenih protiv žena cilj u sklopu cilja održivog razvoja br. 5;
- G. budući da su pristup sveobuhvatnom obrazovanju o seksualnosti i odnosima te seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima, uključujući planiranje obitelji, metode kontracepcije te siguran i zakonit pobačaj, kao i autonomiju i mogućnost svake osobe da donosi slobodne i neovisne odluke o svojem tijelu i životu, preduvjet za njezinu neovisnost te su stoga ključni za postizanje rodne ravnopravnosti u svim područjima privatnog i javnog života, uključujući sudjelovanje na tržištu rada i u politici, te za iskorjenjivanje rodno uvjetovanog nasilja; budući da se primjenjuje načelo „njihovo tijelo, njihov izbor”;
- H. budući da je povećanje angažiranosti muškaraca i dječaka oko seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava i u njima ujedno i cilj i preduvjet za postizanje održive ravnopravnosti;
- I. budući da je ostvarivanje seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava temeljni element ljudskog dostojanstva te je neodvojivo povezano s postizanjem rodne ravnopravnosti i borbom protiv rodno uvjetovanog nasilja; budući da su sudjelovanje žena i djevojčica u oblikovanju zakona i politika koji se odnose na njih i njihova ljudska prava, uključujući seksualno i reproduktivno zdravlje i prava te pobačaj, te osiguranje pristupa pravosuđu i pravnim lijekovima u slučaju kršenja njihovih prava ključni za postizanje rodne ravnopravnosti;
- J. budući da je pravo na poštovanje tjelesnog i duševnog integriteta bitan element Povelje Europske unije o temeljnim pravima;
- K. budući da je u povijesnom predmetu *Roe protiv Wadea* Vrhovni sud legalizirao pobačaj u cijelom SAD-u, čime je utvrđeno ustavno pravo trudnica u SAD-u da odluče hoće li nastaviti trudnoću prije nego što je fetus sposoban preživjeti izvan maternice; budući da je to dodatno potvrđeno presudama u predmetima *Planned Parenthood protiv Caseya* i *Whole Woman's Health protiv Hellerstedta*;

- L. budući da je 12 drugih saveznih država u SAD-u uvelo zabrane pobačaja u ranoj fazi trudnoće, ali je njihovo stupanje na snagu onemogućeno jer su ih savezni sudovi proglašili neustavnima;
- M. budući da se zakonom SB8 zabranjuje pobačaj nakon otprilike šestog tjedna trudnoće i da je prije tog zakona između 85 i 90 posto žena koje su primile skrb u vezi s pobačajem u Teksasu bilo najmanje u šestom tjednu trudnoće, taj će zakon dovesti do de facto ukidanja skrbi u vezi s pobačajem u državi;
- N. budući da je zakon SB8 osmišljen tako provođenje zakona nije odgovornost državnih službenika, već se njime privatni građani potiču da zarade novčane nagrade tako podnošenjem tužbe protiv svakoga tko pruži usluge skrbi povezane s pobačajem ili pomogne nekome da dobije takvu skrb u državi, što će vjerojatno dovesti do zakonitog uznemiravanja zdravstvenih djelatnika, žena kojima je potrebna skrb povezana s pobačajem ili bilo koga tko im u tome pomogne, uključujući njihove bližnje; budući da će zakon SB8 u svakom slučaju imati izrazito negativan učinak na pružatelje zdravstvene skrbi;
- O. budući da je Odbor za ukidanje diskriminacije žena primijetio da kriminalizacija pobačaja nema odvraćajući učinak; budući da, prema navodima Radne skupine za borbu protiv diskriminacije žena i djevojčica, u državama u kojima postoji zakonska ograničenja prava na pobačaj siguran prekid trudnoće postaje privilegij žena u povoljnijem socioekonomskom položaju, dok su žene s ograničenim resursima primorane pribjegavati nesigurnim pobačajima i pobačajima u tajnosti, čime ugrožavaju svoj život i zdravlje; budući da će, kao što je već zabilježeno u drugim slučajevima ograničenja prava na pobačaj, zakon SB8 nerazmjerne utjecati na osobe koje se već suočavaju s diskriminacijom ili preprekama u pristupu zdravstvenoj skrbi, uključujući osobe diskriminirane na rasnoj osnovi, pripadnike etničkih manjina, žene bez osobnih isprava i osobe s niskim prihodima ili one koje žive u ruralnim područjima i nemaju sredstava za putovanje kako bi mogle pristupiti tim uslugama;
- P. budući da zabrana pobačaja, a time i prisiljavanje žena da pribjegavaju nesigurnim pobačajima, dovodi do povećane smrtnosti majki, odnosno smrtnih slučajeva koji se u potpunosti mogu izbjegći;
- Q. budući da je Teksas u proteklom desetljeću uveo već 26 ograničenja prava na pobačaj, uključujući ovogodišnju zabranu pobačaja nakon šestog tjedna trudnoće i zabranu pobačaja koja bi stupila na snagu u slučaju da se poništi presuda iz predmeta *Roe protiv Wadea*; budući da se u tom razdoblju broj klinika za pobačaj u saveznoj državi smanjio sa 46 klinika 2011. na samo 21 kliniku 2017. godine; budući da to znači da žene nemaju pristup skrbi koja im je potrebna;
- R. budući da je pristup pobačaju u Teksasu i u drugim regijama diljem Sjedinjenih Država već bio otežan i da zabrana kao što je zakon SB8 najteže pogoda upravo osobe koje se suočavaju s preprekama u pristupu zdravstvenoj skrbi, uključujući marginalizirane i ranjive skupine, a posebno one s nižim prihodima;
- S. budući da, s obzirom na to da je pobačaj u Teksasu de facto zabranjen, pacijenti putuju u klinike za reproduktivno zdravlje u susjednim državama, čime se preopterećuje već

ionako fragilna infrastruktura za pobačaje u toj regiji; budući da se u Teksasu godišnje provede više od 56 000 pobačaja; budući da je malo vjerojatno da će susjedne države moći primiti sve pacijente koji bi obično zatražili pobačaj prije donošenja zakona SB8;

- T. budući da su komplikacije povezane s trudnoćom i porodom glavni uzrok smrti adolescentica u dobi od 15 do 19 godina u svijetu; budući da Odbor za prava djeteta apelira na zemlje da dekriminaliziraju pobačaj i da se pobrinu za to da djevojke i djevojčice imaju pristup sigurnim uslugama pobačaja; budući da tinejdžerska trudnoća pogoršava začarani krug siromaštva; budući da je Teksas država sa sedmom najvišom stopom poroda u tinejdžerskoj dobi u SAD-u i država s najvišom stopom ponovljenih poroda u tinejdžerskoj dobi; budući da su stope trudnoće u tinejdžerskoj dobi posebno visoke među djevojkama i djevojčicama hispanskog i afroameričkog podrijetla, kao i među onima s niskim stupnjem obrazovanja te onima koje žive u ruralnim područjima, u udomiteljskim obiteljima ili u siromaštву; budući da je, u usporedbi s drugima, mnogo vjerojatnije da će majke tinejdžerske dobi prekinuti školovanje i biti nezaposlene; budući da 65 % djece mladih roditelja u Teksasu živi u siromaštву te je vjerojatnije da će biti lošijeg zdravstvenog stanja i steći nisku razinu obrazovanja;
- U. budući da je zakon SB8 jedna od najstrožih mjera u području pobačaja u SAD-u, kojom se zabranjuje pobačaj nakon detekcije fetalne srčane aktivnosti, uz isključivu iznimku u slučaju medicinskog hitnog slučaja, ali ne i u slučaju silovanja i incesta ili ako je zdravstveno stanje fetusa takvo da je sigurno da neće preživjeti nakon rođenja; budući da to predstavlja oblik rodno uvjetovanog nasilja koje se može smatrati mučenjem ili okrutnim, neljudskim ili ponižavajućim postupanjem;
- V. budući da su Centar za reproduktivna prava i njegovi partneri 30. kolovoza 2021. Vrhovnom sudu SAD-a podnijeli hitan zahtjev za blokiranje stupanja na snagu tog teksaškog zakona;
- W. budući da se prijedlogu zakona usprotivilo više od 300 odvjetnika iz Teksasa, koji su izjavili da se njime potkopavaju dugogodišnja pravila i načela pravnog sustava; budući da je više od 200 liječnika iz cijelog Teksasa izrazilo duboku zabrinutost za svoju sposobnost pružanja zdravstvene skrbi, pri čemu su upozorili da bi taj prijedlog zakona imao izrazito negativan učinak kojim bi se liječnicima u više od 30 specijalizacija, uključujući primarnu skrb, hitnu medicinu, ginekologiju i internu medicinu, onemogućilo da pacijentima pruže informacije o svim opcijama u pogledu trudnoće zbog straha od neozbiljnih tužbi;
- X. budući da su stručnjaci UN-a za ljudska prava donošenje zakona SB8 proglašili zabrinjavajućim te su osudili činjenicu da će taj zakon nanijeti štetu trudnicama u Teksasu i posebno ženama iz marginaliziranih zajednica, ženama s niskim prihodima, ženama koje žive u ruralnim područjima i priпадnicama rasnih i etničkih manjina, kao i migranticama, na koje će ta zabrana nerazmjerne utjecati te su pozvali vladu SAD-a da spriječi nazadovanje u pogledu prava na pristup pobačaju i umjesto toga donese pozitivne mjere kako bi se osigurao pristup sigurnom i zakonitom pobačaju;
- Y. budući da je Vrhovni sud SAD-a (s pet glasova naprema četiri) presudio protiv blokiranja teksaškog zakona, pri čemu je naveo da osporavatelji tog zakona nisu ispunili

teret dokaza u vezi sa „složenim i novim prethodnim postupovnim pitanjima” u tom predmetu;

- Z. budući da je Ministarstvo pravosuđa SAD-a 9. rujna 2021. podnijelo tužbu protiv Teksasa, u kojoj se navodi da se tom zabranom krši ustavno pravo pojedinca na pobačaj prije nego što je fetus sposoban preživjeti izvan maternice i budući da je savezni okružni sud zakazao ročište o mjerama predostrožnosti za 1. listopada 2021.;
- AA. budući da je predsjednik Biden izjavio da taj prijedlog zakona predstavlja „dosad neviđeni napad na ustavna prava žena”, da se obvezao na „ulaganje napora cijele vlade” u borbu za poništenje tog zakona, pozvao na to da se „ženama u Teksasu omogući pristup sigurnom i zakonitom pobačaju” i potvrđio da će se vlada pod vodstvom Bidena i Harris uvijek boriti za zaštitu pristupa zdravstvenoj skrbi i braniti pravo žena da donose odluke o svojem tijelu i svojoj budućnosti;
- AB. budući da se u izvješću Instituta Guttmacher iz rujna 2019. naslovljenom „Abortion Incidence and Service Availability in the United States, 2017 (Učestalost pobačaja i dostupnost povezanih usluga u Sjedinjenim Državama, 2017.)” navodi zabrinjavajući trend povećanja potencijalno opasnih nemedicinskih pokušaja samoizazivanja pobačaja u američkim državama u kojima je pristup reproduktivnoj zdravstvenoj skrbi ograničen;
1. pridružuje se glasnim osudama diljem SAD-a zbog toga što su teksaški zakonodavci donijeli zakon SB8, koji de facto podrazumijeva potpunu zabranu pobačaja, bez iznimke u slučaju silovanja i incesta ili ako je zdravstveno stanje fetusa takvo da je sigurno da neće preživjeti nakon rođenja, jer je to težak napad na slobodu žena i njihovo seksualno i reproduktivno zdravlje i prava, koja su temeljna ljudska prava, i kršenje ustavnih prava žena u SAD-u; duboko je zabrinut zbog mjere u kojoj će ta zabrana doprinijeti traumi koju preživljavaju žrtve silovanja i incesta;
  2. poziva vladu savezne države Teksasa da hitno stavi izvan snage zakon SB8, da zajamči sigurne, zakonite, besplatne i kvalitetne usluge pobačaja u državi i da te usluge učini lako dostupnima svim ženama i djevojčicama;
  3. izražava odlučnu solidarnost sa ženama u Teksasu i osobama uključenima u pružanje i zagovaranje zdravstvene skrbi povezane s pobačajem u tim teškim okolnostima te im daje svoju podršku;
  4. pozdravlja napore predsjednika Joea Bidena u poticanju Vijeća i Ureda savjetnika u Bijeloj kući da pokrenu napore na razini cijele vlade kako bi se odgovorilo na predmetnu odluku i kako bi se ženama u Teksasu zajamčio pristup sigurnom i zakonitom pobačaju, koji je zaštićen u presudi iz predmeta *Roe protiv Wadea*; pozdravlja činjenicu da je vlada predsjednika Bidena u petak 1. listopada 2021. pozvala suca da blokira zabranu pobačaja koju je nametnuo Teksas;
  5. izražava svoju solidarnost sa zdravstvenim djelatnicima i osobama koje se bave osporavanjem prijedloga zakona Senata br. 8 pravnim putem i daje im svoju punu podršku te se nuda da će njihov rad dovesti do ponovne uspostave prava žena u Teksasu na reproduktivnu zdravstvenu skrb; uviđa ulogu nevladinih organizacija kao pružatelja usluga i zagovaratelja seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava u SAD-u te ih potiče

da nastave sa svojim radom na zagovaranju tih temeljnih prava; potvrđuje da je tim nevladinim organizacijama potrebna odgovarajuća razina financiranja kako bi mogle djelovati;

6. ističe da su stručnjaci UN-a 14. rujna 2021. istaknuli da su „ljudska prava žena temeljna prava koja se ne mogu podrediti kulturnim, vjerskim ili političkim razmatranjima” te su dodali da je „utjecaj ideološki vjerski motiviranog uplitanja u pitanja javnog zdravlja posebno štetan za zdravlje i dobrobit žena i djevojčica”;
7. duboko žali zbog činjenice da je Vrhovni sud SAD-a, vidno podijeljenom odlukom (četiri naprema pet), odbio blokirati uvodenje zakona SB8 koji je bez presedana; podsjeća da ta odluka ne znači da je taj zakon proglašen ustavnim;
8. poziva predsjednika Joea Bidena da nastavi raditi na jamčenju pristupa sigurnom i zakonitom pobačaju; potiče ulaganje dodatnih npora kako bi se osiguralo da pobačaj i kontracepcija budu integrirani u pružanje sveobuhvatnih informacija i usluga povezanih sa seksualnim i reproduktivnim zdravljem i pravima te da budu univerzalno dostupni i kako bi se osigurao kontinuirani pristup pobačaju i kontracepciji u kriznim situacijama, kao što je pandemija bolesti COVID-19;
9. poziva vladu Sjedinjenih Američkih Država da u potpunosti dekriminalizira pobačaj, za što je potrebno ukinuti kažnjavanje trudnih žena i djevojčica, pružatelja zdravstvene skrbi i drugih osoba zbog korištenja ili pružanja usluga pobačaja i pomaganja u pristupu tim uslugama, kao i ukloniti pobačaj iz kaznenih zakona te ukinuti sve ostale kaznene zakone, politike i prakse u tom području;
10. poziva vladu Sjedinjenih Američkih Država da uspostavi saveznu pravnu zaštitu univerzalnog pristupa pobačaju; ističe da je zdravje ljudsko pravo i da je država obavezna svima pružiti pristupačnu zdravstvenu skrb;
11. poziva Kongres Sjedinjenih Američkih Država da donese federalnu pravnu zaštitu pristupa pobačaju s pomoću Zakona o zaštiti zdravlja žena (WHPA), koji je nedavno izglasан u američkom Zastupničkom domu tijekom povijesnog glasovanja i kojim se pravo na pobačaj štiti od uvođenja zabrana i ograničenja na razini saveznih država;
12. ističe da se vrlo restriktivnim zakonima o zabrani pobačaja ne smanjuje potreba za obavljanjem pobačaja, već su žene prisiljene da obavljaju ilegalne pobačaje, da putuju kako bi mogle obaviti pobačaj ili da iznesu trudnoću do termina protiv vlastite volje, što predstavlja kršenje ljudskih prava i oblik rodno uvjetovanog nasilja koje utječe na pravo žena i djevojčica na život, tjelesni i duševni integritet, ravnopravnost, nediskriminaciju i zdravje;
13. ističe da samo obrazovanje, informiranje i univerzalni pristup kontracepcijskim sredstvima, iskorjenjivanje seksualnog nasilja i zajednička odgovornost za kontracepciju mogu smanjiti broj neželjenih trudnoća; ističe da trebalo dati prednost univerzalnom pristupu obrazovanju o seksualnosti i odnosima koje je prilagođeno dobi i utemeljeno na dokazima, nizu kvalitetnih i univerzalno dostupnih modernih kontracepcijskih sredstava i metoda, savjetovanju o planiranju obitelji, informiranju o kontracepciji te jamčenju sigurne i zakonite skrbi u vezi s pobačajem;

14. duboko je zabrinut zbog činjenice da će taj zakon nerazmjerne utjecati na osobe koje se suočavaju sa socioekonomskim poteškoćama, osobe koje žive u ruralnim područjima, osobe diskriminirane na rasnoj osnovi, pripadnike skupine LGBTIQ+ te osobe koje se suočavaju s interseksijskom diskriminacijom, uglavnom skupine žena koje si zbog finansijskih ili logističkih prepreka ne mogu priuštiti odlazak u klinike za reproduktivno zdravlje u susjednim državama, zbog čega su izložene većem riziku od nesigurnih i po život opasnih postupaka te je više vjerojatno da će biti prisiljene iznijeti trudnoću do kraja protiv svoje volje;
15. snažno dovodi u pitanje moralni kontekst te je zabrinut zbog koncepta tog zakona kojim se privatni građani ovlašćuju i novčano nagrađuju za podizanje tužbi protiv svih osoba koje su možda pomogle nekoj ženi da pristupi pobačaju, kao što su pružatelji pobačaja ili zagovaratelji prava na skrb u vezi s pobačajem, čime se otvara put uznemiravanju i neozbiljnim tužbama od strane vigilanata koji se protive pobačaju i priprema teren za lov na vještice u 21. stoljeću;
16. poziva vladu Sjedinjenih Država da stane na kraju svakom sustavu nagrađivanja državnih ili pojedinačnih aktera za provođenje zabrane pobačaja, koji stvara ozračje straha i zastrašivanja;
17. duboko je zabrinut zbog utjecaja tog teksaškog zakona na druge države SAD-a, koje će biti ohrabrene nedjelovanjem Vrhovnog suda te će pokušati uvesti zabrane pobačaja diljem zemlje, kao što je već zabilježeno u Floridi;
18. napominje da taj zakon, jedan od 26 ograničenja prava na pobačaj koja su u posljednjem desetljeću donesena u Tekasu, predstavlja daljnji pokušaj potkopavanja prava žena i njihove reproduktivne slobode, kao i njihova prava na zdravstvenu skrb, te da se njime ne uzimaju u obzir ni ustavna prava žena ni volja naroda;
19. zabrinut je zbog toga što taj zakon ne samo da dovodi do de facto zabrane pobačaja, već se njime također očito krše ljudska prava žena, uz potpuno nepoštovanje međunarodnih standarda u području ljudskih prava, uključujući načelo nenazadovanja, i zbog toga što se njime ograničava pristup zdravstvenoj skrbi smanjenjem broja ustanova za skrb kojima se žene mogu obratiti, što dovodi do jaza u skrbi za žene i dodatno ugrožava živote žena;
20. oštro osuđuje nazadovanje u pogledu prava žena te seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava koje je vidljivo u SAD-u i u svijetu te poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD), Komisiju i sve države članice EU-a da se koriste svim instrumentima koji su im na raspolaganju kako bi se što jače borile protiv tog trenda; podsjeća da su seksualno i reproduktivno zdravlje i prava temeljna ljudska prava koja bi trebalo ojačati i koja se ni na koji način ne smiju oslabiti ili ukinuti;
21. ističe da je u skladu s Pekinškom platformom za djelovanje i Programom djelovanja ICPD-a potrebno zaštитiti prava svih pojedinaca na tjelesni integritet i autonomiju te zajamčiti pristup osnovnim uslugama kojima se ostvaruje to pravo; poziva na to da se u nacionalne strategije, politike i programe za univerzalno zdravstveno osiguranje uključi sveobuhvatni pristup u području osnovnog seksualnog i reproduktivnog zdravlja, uključujući mjere za sprečavanje i izbjegavanje nesigurnih pobačaja, kao i odredbu o

skrbi nakon pobačaja;

22. zabrinut je zbog predstojećeg razmatranja predmeta *Roe protiv Wadea* na Vrhovnom sudu i zbog činjenice da bi se ta revolucionarna presuda kojom su zajamčena prava žena u bliskoj budućnosti mogla poništiti; boji se da bi to moglo imati ozbiljan i širok utjecaj na pristup zdravstvenoj skrbi i slobodan izbor žena u drugim državama s obzirom na to da je još 11 država donijelo zakone koji još nisu provedivi, a kojima se zabranjuje aktualno pravo na pobačaj i koji bi automatski stupili na snagu u slučaju poništenja presude u predmetu *Roe protiv Wadea*;
23. pozdravlja činjenicu da je Bidenova vlada ukinula pravilo globalnog blokiranja usmjereni protiv pobačaja i najavila da namjerava ponovno financirati Fond Ujedinjenih naroda za stanovništvo (UNFPA), agenciju UN-a za seksualno i reproduktivno zdravlje; poziva na to da ponovna uspostava financiranja stupi na snagu bez odgode;
24. podsjeća na to da je promicanje seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava jedan od pet stupova akcijskog plana GAP III; poziva EU i njegove države članice da zajamče da se odredbe o ljudskim pravima, uključujući pravo na besplatan i siguran pobačaj, poštuju i promiču u svim međunarodnim odnosima s SAD-om;
25. poziva delegaciju EU-a u SAD-u da prati stanje u pogledu seksualnog i reproduktivnog zdravlja i prava u Teksasu i drugim državama te da seksualno i reproduktivno zdravlje i prava tretira kao prioritet u svojim kontaktima s relevantnim tijelima SAD-a, kao i u lokalnoj provedbi GAP-a III;
26. poziva EU i države članice da pruže svu moguću potporu, uključujući i onu financijsku, organizacijama civilnog društva sa sjedištem u SAD-u koje štite i promiču seksualno i reproduktivno zdravlje i prava u toj zemlji, kao izraz svoje univerzalne predanosti tim pravima; također poziva države članice da omoguće sigurno utočište svim zdravstvenim djelatnicima koji bi mogli biti izloženi riziku od pravnog ili drugog uzneniranja zbog svojeg legitimnog rada; podsjeća da je potpuna zabrana pružanja skrbi povezane s pobačajem ili uskraćivanje takve skrbi oblik rodno uvjetovanog nasilja;
27. poziva posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava da u svojim kontaktima s dužnosnicima SAD-a osudi to kršenje seksualnih i reproduktivnih prava žena;
28. poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da u svojim kontaktima s dužnosnicima SAD-a osudi to kršenje seksualnih i reproduktivnih prava žena i njihova prava na zdravstvenu skrb;
29. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, predsjedniku Sjedinjenih Američkih Država i njegovoj vladni, Kongresu SAD-a i guverneru i zakonodavcima savezne države Teksasa.

RC\1240620HR.docx

12/12

PE697.947v01-00 }
PE697.950v01-00 }
PE697.953v01-00 }
PE697.959v01-00 } RC1

HR